

FETHİYE TİCARET VE SANAYİ ODASI
MUĞLA VALİLİĞİ TALEPLERİ

08.03.2021

“FETHİYE SUALTI TARİH PARKI” PROJESİ BAŞVURUSU GEKA 2020 MALİ DESTEK PROGRAMI

GEKA 2020 Yılı Proje Teklif Çağrısı Alternatif Turizm Altyapısı Mali Destek Programı kapsamında başvurduğumuz, “Fethiye Sualtı Tarih Parkı” projesinin amacı, Fethiye koylarında gerçekleştirilmesi planlanan tematik sualtı sergisi ile sualtı dalış turizmine yönelik potansiyeli ortaya çıkarmak; bölgemizde konaklama yapan ziyaretçi sayısının ve ortalama konaklama sürelerinin artırılmasına katkı sağlamaktır.

Projemiz, Fethiye koylarının zengin sualtı dip coğrafyasına sahip olmasının ve iklimsel olarak yıl boyu dalış yapılabilir olmasının da avantajlarını öne çıkararak, Fethiye'nin dalış turizminde Türkiye'de ve dünyada bir çekim noktası olması hedeflemektedir. Ayrıca, doğa dostu yanıyla da projemizin su altı popülasyonu için uzun dönemli bir fayda sağlayacağı öngörülmektedir.

1990-2000li yıllarda Fethiye koylarında muazzam bir sualtı biyoçeşitliliği ve popülasyonu olduğu bilinmekte ve bu sayede yerli ve yabancı turistleri bölgemize çekerek senede 100.000 dalış yapılmaktaydı. Ancak, zamanla tekne çapaları, zamansız ve kontrolsüz avlanma, amatör zıpkın balıkçılığı gibi insan eliyle yapılan müdahalelerle ilk etapta deniz çayırları büyük tahribata uğramış; deniz çayırlarının yok olmasıyla da sualtı biyoçeşitliliği yok olmuştur. Amacımız Fethiye'deki dalış noktalarında deniz çayırları ve canlı türleri için yapay resif alanı oluşturularak, 1990-2000li yıllarda senede 100.000 olan, günümüzde ise 20.000'e düşen dalış sayısını tekrar artırabilmek; göze hitap edecek tematik sualtı tarih parkı ile de yeteri kadar tanıtılmayan Fethiye değerlerinin ve Kayaköy geçmişinin tanıtımını sağlamaktır. Fethiye'deki önemli arkeolojik kalıntıların ve Kayaköy'ün geçmişinin sualtında eser ve heykeller vasıtasıyla dramatize edilerek yerli ve yabancı turistlere tanıtımı yapılacaktır.

Ilıman iklimi sayesinde yılın 12 ayı dalışa elverişliliği düşünüldüğünde projemizin bir alternatif turizm türü olarak Fethiye açısından büyük önem taşıdığı aşikardır. Kitlesele kıyı turizmindeki deniz-kum-güneş üçlüsü nosyonundan çıkarak hem doğa hem spor hem de kültür turizmini bir arada bulunduran, turizmi 12 aya yaygınlaştırma faaliyetleri kapsamında önemli bir proje olacaktır. Bölgemizi ziyaret eden yerli ve yabancı turistler kışın denize giremezken hem deneme dalıcıları hem de deneyimli dalıcıları 12 ay boyunca bölgemize getirebilecek ve dalış faaliyetleri kapsamında en az 4 gün burada konaklatarak geceleme sayısını da artıracak bir faaliyet olması hedeflenmektedir.

GEKA 2020 yılı Proje Teklif Çağrısı Alternatif Turizm Altyapısı Mali Destek Programı (Küçük Ölçekli Altyapı Projelerine Yönelik) kapsamında başvuruda bulunulan projemizin başvuru sahibi Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası, ortakları Fethiye Belediyesi ve İMEAK DTO Fethiye Şubesi'dir. Projenin iştirakçileri ise Fethiye Kaymakamlığı, Muğla İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Muğla İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Fethiye Sualtı Derneği, TURSAB Batı Akdeniz BYK'dır. Projemizin kabulü ve uygulanması hususunda destekleriniz büyük önem arz etmektedir.

TURİZM BÖLGELERİNDE VE TURİZM SEKTÖRÜNDE AŞILAMA ÇALIŞMASI

2019 yılı sonunda başlayan ve tüm dünyaya yayılan Covid-19 salgını ülkemizde de etkilerini en ağır şekilde göstermektedir. 2020 yaz turizm sezonunda birçok işletme kısıtlamalar kapsamında kapalı kalmış daha sonraki açıklamalar ile turizm işletmeleri kısa bir süre de olsa faaliyetlerini sürdürebilmişlerdir.

Uluslararası tedbirler kapsamında sınır geçişlerinin uzun dönem kısıtlandığı bu dönemde yerli misafirler turizm işletmelerine nefes aldırılmıştır. Küresel boyutta yaşanan gelişmeler neticesinde gerekli tedbirleri alan ülkeler **güvenli koridorda** yer almış ve sınır geçişlerine müsaade edilmiştir. Daha sonrasında ülkemizde ve dünyada yaşanan vaka sayılarındaki değişim ülkemizin güvenli koridordan erken çıkması ile sonuçlanmıştır.

Çözüm Önerisi:

2020 yılı turizm sezonunda yaşanan benzer senaryoların 2021 turizm sezonunda da yaşanmaması adına Sayın Cumhurbaşkanımızın ve Sağlık Bakanımızın açıklamış olduğu şekilde başlanan **aşılama çalışmalarında** turizm sektörüne öncelik verilmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Başta sağlık çalışanlarımız ve eğitim kurumlarımız olmak üzere birinci derece önemli kamu ve askeri personel sonrasında ülkemize en önemli döviz girdisini sağlayan, bacasız sanayi olan turizm sektöründe faaliyet gösteren işletmelerimizin (konaklama, seyahat acenteleri, tur firmaları vb.) personellerinin aşılama büyük önem arz etmektedir.

Özellikle yurt dışından gelecek olan misafirlerimiz için; pazar ülkelerin belirledikleri sınır geçişlerinin sağlanması amacı ile **güvenli koridorda yer almak** adına, turizm sektörünün aşılama, çok önemli bir unsur teşkil edecektir. Bu kapsamda Kültür ve Turizm Bakanlığımızın desteği ile Sağlık Bakanlığımızca yürütülecek aşılama faaliyetlerine turizm sektörünün ihtiyacı zorunludur.

İlgili Kurum

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Muğla Valiliği, TOBB

RESTORAN, LOKANTA VB. YEME –İÇME İŞLETMELERİ KAPANIŞ SAATLERİ

Covid-19 salgını sebebiyle 2020 Kasım ayından itibaren uygulanan kısıtlamalarda 1 Mart 2021 tarihi itibariyle kontrollü normalleşme sürecine girilmiştir. Bu kapsamda yeme içme tesislerinin (restoran, lokanta vb.) mesafe ve hijyen kuralları kapsamında %50 kapasite ile 07:00 – 19:00 saatleri arasında hizmet verebileceği belirtilmiştir.

Geçen bir haftalık süreçte görülmüştür ki kurum çalışanları ancak saat 18:00’de işyerinde çıkabilmekte ve akşam yemeği için işletmelere kabul edilememektedir. Hatta bir çok özel işyerinde iş çıkışı saatleri 19:00, 20:00’yi bulabilmektedir. Bu sebeple iş çıkışı saatleri ile restoran kapanış saatleri çakıştığı için işletmelerimiz için önemli bir gelir şansı olan akşam yemeği hizmeti verilememektedir.

Çözüm Önerisi:

Bu çerçevede işletmelerin gelir kaybına uğramamaları, vatandaşların da akşam yemeği için işletmelerden faydalanabilmeleri adına yeme içme tesisleri kapanış saatlerinin 21:00’e alınması hususunda sektörün hepsinin talebi bulunmaktadır.

İlgili Kurum

Muğla Valiliği, Fethiye Kaymakamlığı

TARIM ARAZİLERİNDE KAÇAK YAPILAŞMA PROBLEMİ

Özellikle son yıllarda büyük şehirlerden alınan göç ile birlikte **bölgemizde satın alınan tarım arazilerinde kaçak yapılaşma** sorununun gitgide daha da çok yaygınlaştığı gözlenmektedir. Pandemi ile birlikte tarım arazisi satın almalarının arttığı görülmekte fakat bu bölgelerde tarım yatırımdan ziyade yapılaşma ve turizm sektörüne yönelik inşaat çalışmalarının yapıldığı bilinmektedir. Konu ile ilgili kamu kurumları ile işbirliği içerisinde bu duruma düzenleme getirilmeli ve kaçığın önüne geçilmelidir.

Bilindiği gibi bölgemizde turizmin yanı sıra tarım ve hayvancılık ile de uğraşılmaktadır. Fakat özellikle pandemi döneminde de bölgemize göçün artması ve haftalık-aylık kiralamaların çoğalması ile, kaçak yapılaşma sorunu artmaktadır. Mülk sahipleri **tarım ve hayvancılığı bırakmakta turizm vb. çeşitli yatırımlara yönelmektedirler**. Böylece bölgemizin verimli tarım arazileri, tarım yerine inşaat yapılan alanlar olarak değerlendirilmektedir.

Bu soruna en iyi örnek **Kayaköy** gösterilebilmektedir. Bölgemizin ÖÇK bölgesi olmasının yanı sıra geçtiğimiz yıllarda Cumhurbaşkanlığı kararı ile “**Kesin Korunacak Hassas Alan**” ilan edilen bölgemizin güzide tarım ve turizm destinasyonu olan Kayaköy ciddi bir kaçak yapılaşma sorunu ile karşı karşıyadır.

Kayaköy’de **koruma amaçlı imar planlarının bulunmamasından** dolayı hem çok sayıda ruhsatsız yapılaşmalar oluşmuş, hem de plansızlıktan dolayı yol, otopark, yeşil alan, cami, okul alanları, sağlık alanları, resmi kurum alanları, içme suyu projeleri, arıtma tesisleri, enerji nakil hatları, ulaşım bağlantıları gibi teknik ve sosyal alt yapı yatırımları projelendirilememektedir

Çözüm Önerisi:

Gün geçtikçe artan konut veya ticari amaçlı yapılan kaçak yapılar neredeyse 2-3 yılda bir gelen “**İmar Barışı**” olarak adlandırılan geçici kanun maddesi ile adeta bu kaçak yapılaşma teşvik edilmektedir. Bu sebeple kaçak yapılaşmaya **yerinde ve anında** zabıta ekiplerince müdahale edilmesi ve kaçığın yetkililerce anında durdurulması en büyük beklentilerimizdendir.

İlgili Kurum

Muğla Valiliği, Muğla Büyükşehir Belediyesi, Fethiye Belediyesi, Seydikemer Belediyesi

KAMP FAALİYETLERİNİN DENETLENMESİ

Özellikle Koronavirüs sebebiyle de tatil anlayışı değişen ziyaretçilerin ve tatilcilerin son dönemlerde tercih ettiği kampçılık ve karavan faaliyetleri, alternatif bir konaklama aktivitesi olarak bölgemizde sıkça karşımıza çıkmaya başlamıştır. Ancak bölgemiz yerel halkı; kamp, karavan, çadır, vb. faaliyetlerine karşı olmamakla birlikte; bu faaliyette bulunan ziyaretçilerimizin konaklama sektöründe olduğu gibi kimlik bildirim sistemi tabi tutulması gerektiğini düşünmektedir. Bölgemizi ziyaret eden kişi ve şahıslara herhangi bir durum olmasına karşın erişimin kolaylaştırılması gerektiği kanaatindeyiz. Öte yandan söz konusu faaliyetlerin yapılmasına ilişkin bölgemizde tanımlanmış kamp alanları vb. olmadığı için özellikle turizm sezonunda yol kenarlarında birçok karavan park halinde durmakta, ya da park-bahçelerde bulunan çim alanlara çadır kurulduğu gözlenmektedir.

Çözüm Önerisi

Bu kapsamda kamp, karavan, vb. gibi çeşitli şekillerde ve formlardaki açık hava faaliyetlerinin yapılabileceği lokasyonları belirleme, programlama, denetleme ile ilgili esas ve usullerin Valiliğimizizin önderliği ve desteği ile düzenlenmesi talep edilmektedir. Şehir merkezine kamp, karavan, çadır kurulması yerine tabiat içinde, yerleşim yerlerinden uzak bir alanda kurulmalıdır. Kamp öncesinde ve esnasında bölgedeki mahalli, mülki amirler ve emniyet birimleriyle gerekli temasın sağlanabilmesi gerekmekte; tıpkı konaklama sektöründe olduğu gibi kimlik bildirimini yapılabilmesi sağlanmalıdır.

İlgili Kurum

Muğla Valiliği, Muğla Büyükşehir Belediyesi, Fethiye Belediyesi

FETHİYE KÖRFEZ KİRLİLİĞİ PROBLEMİ

Mükemmel bir doğal ve arkeolojik güzelliğinin yanında zengin bir flora ve fauna yapısı ve muazzam sualtı biyoçeşitliliğine sahip olan Fethiye Körfezi'ndeki kirlilik problemi, kıyı ve denizel alanlardaki ekosistemi yok etme tehlikesi yaratarak, bölgede bu eksende, tam da bölgenin bakırlığı sayesinde oluşmuş deniz turizmini de olumsuz yönde etkileyecek ve doğal güzelliklerin ve arkeolojik değerlerin gelecek nesillere aktarılmasını engelleyecek gündemdeki en önemli problem haline gelmiştir. Fethiye Körfezi, doğal dengenin direkt ve dolaylı etmenlerin etkisi ile bozulması sorunu ile karşı karşıya kalmış, körfez suları kendini yenileyemez hale gelmiştir. Körfez kirliliği, özellikle yaz aylarıyla beraber artan sıcaklık ile yaşanan alg patlaması ve öte yandan denizde kirlilik yaratan farklı alanlardaki birçok etmene bağlı olarak, Muğla'nın ve bölgenin turizm geleceği ve yöre halkının sağlığı için büyük risk oluşturmaktadır. Hali hazırda 2019 yılında Fethiye Körfez Kirliliği zirve noktasına ulaşmış olup; şehir merkezi, Karagözler Yarımadası ve Çalış Plajı gibi önemli noktalar Halk Sağlığı Genel Müdürlüğüne denize girilmesi kirlilik açısından çok tehlikeli alan olarak belirlenmiştir. Bu kirliliğe çözüm bulunabilmesi adına, yerel yöneticiler ve kamu kurumları başta olmak üzere, Fethiye'nin gelişmesi ve kalkınmasında büyük rol oynayan STKlar ve dernekler birleşerek ilgili bakanlıklara ve üst düzey yetkililere bu konu defalarca kez intikal ettirilmesine rağmen çabalar yetersiz kalmaktadır. Ne yazık ki, Fethiye Körfezi'ndeki kirlilik sorunu, çözülmesi aciliyet arz eden ve ilgili tüm tarafların ivedilikle mutlak müdahale etmesi gereken ve sürdürülebilir çözüm ihtiyacı bulunan bir sorun olarak ciddi boyutlara ulaşmış vaziyettedir.

Çözüm Önerisi

Fethiye Körfezinde yapılması planlanan yeni marina, marinet, iskelet vb. oluşumlarda ilk etapta düşünülmesi gereken husus hali hazırda mevcutta yaşanan körfez kirliliği problemi olmalıdır. Yeni limanların, iskelelerin yapılması ile körfezin kirlilik oranı artacağı gibi, karada arka planda da mevcut alanların darlığı sebebiyle hizmet yerinin sağlanamayacağı problemi asla göz ardı edilmemelidir. Tek başına Rodos feribotunun bile trafiği kilitlediği bir durumda, hali hazırdaki tekne kapasitesinin aşılması gerekmektedir. Bunun yerine, mevcut yat kapasitesi yerlerinin rehabilite edilmesi, çekek yerinin muhakkak taşınması, ekonomik yat bağlama yerleri yapılması, mevcuttaki arıtma tesisinin iyileştirilmesi ve yazın artan nüfusa göre kapasitesinin tekrar güncellenerek planlanması, körfez için dip çalışması yapılmasının gerekliliği gibi analizler birçok kez çeşitli stklar, dernekler, Odamız, ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından gözler önüne serilmiştir. Hatta Fethiye Körfez kirliliğinin Kızıladada'ya kadar ulaşmış olduğu göz

önüne alınarak, mevcuttaki Göcek koylarının da bu çalışmaların içine dahil edilmesi gerekmektedir.

Fethiye körfezi için atılacak her adımda dikkatli ve hassas olunması gerekmekte; yapılacak yeni plan ve projeler olsa bile son teknoloji ve doğaya saygılı sistemler kullanılmasının ehemmiyeti unutulmamalıdır. Zira 2008’de ODTÜ Deniz Bilimleri tarafından çıkarılan, yat kapasitesinin belirlenmesine yönelik hazırlatılan ve hala referans olarak kullanılan fizibilite raporunun üzerinden 11 sene geçmiş ve körfezde çok fazla şey değişmiştir. O zamanlarda söz konusu dahi olmayan körfez kirliliği, şu an Fethiye’nin en büyük problemi haline gelmiştir ve bir an önce çözüme ulaştırılması beklenmektedir.

İlgili Kurum

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Muğla Büyükşehir Belediyesi, Fethiye Belediyesi,

GÜNÜBİRLİK TEKNE KAPASİTELERİNİN YÜKSELTİLMESİ

Ülkemizde COVID-19 salgınının yayılmasının önlenmesine yönelik tedbirler kapsamında tekne, yat, şilep, yelkenli vb. deniz araçlarının ve bu araçlara ilişkin tesislerin kullanılmasına yönelik bir dizi önlemler alınmış; pandemiyle mücadele kapsamında ilgili genelgelerle günübirlik tekne kapasiteleri yarıya indirilmiştir. Bunların yanı sıra özellikle günübirlik teknelere bazı faaliyet kısıtlamaları getirilmiş; açık havada yapılan mangal, vs. gibi yemek türleri yasaklanmıştır.

Günübirlik tekne kapasitelerinin düşürülmesi uygulanmasına rağmen, özellikle şehir ve ülke giriş çıkışları serbest bırakıldıktan sonra havayolu taşımacılığında yolcu sayısı kapasitesinin düşürülmesi veya koltuklar arasında sosyal mesafe kuralı gözetilmesine yönelik hiçbir kural ya da sınırlama getirilmemiştir. Açık havada gerçekleştirilen böylesi bir faaliyetin, aynı uçak içinde saatlerce aynı ortamda aynı havanın solunmasıyla geçirilen uçak yolculuğundan çok daha az risk taşıdığı aşıkardır. Takdir edileceği üzere 3 ila 10 gün arasında teknede konaklayıp yaşayacak şahısların açık havada gerçekleştirebileceği faaliyetlerinin kısıtlanması, turistleri yat/tekne gezileri tercihlerinden uzaklaştırmakta, üye işletmelerimizi de ekonomik anlamda güçlük içerisinde bırakmaktadır. Öte yandan günübirlik gezi tekneleri için uygulanan söz konusu kişi sınırlaması, yolcu motorları için uygulanmamakta başta Dalyan olmak üzere yolcu motorları tam kapasite ile çalışmaktadır.

Çözüm Önerisi

Bu kapsamda yaşadığımız bu pandemi sürecinde uçakların, minibüslerin, belediye otobüslerinin, denizde bulunan yolcu motorlarının tam kapasite ile taşıma yaptığı noktada, açık havada faaliyet gösteren günübirlik gezi teknelerinin kapasitelerinin de tam olarak kullanılması hususunda Valiliğimizin destekleri beklenmektedir.

İlgili Kurum

İçişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Muğla Valiliği,